

משנתנו!?

ועוד תיקשי: אם עוסקת המשנה בחגיגה בכגון שידוע לו שהסיח דעתו, הרי אפילו תרומה נמי אסור מלאכול, שהיחס הדעת פוסל אף לתרומה. ואילו המשנה בחגיגה אינה מחייבתו בטבילה אלא לקודש ולא לתרומה!?! אלא בהכרח שהמשנה עוסקת אף בלא היסח הדעת ידוע, ומכל מקום הטעינוהו בטבילה, ואם כן תיקשי משנתנו!?

אמר רבי ירמיה: לעולם עוסקת המשנה במסכת חגיגה בכגון שידוע לו שהסיח דעתו, אלא שלא הסיח דעתו באופן שיחייב אותו הערב שמש ואף לא טבילה לתרומה, כי הכא במאי עסקינן, באומר: נשמרתי מדבר המטמאני טומאה דאורייתא שהיא טעונה הערב שמש, ואולם לא נשמרתי מדבר הפוסלני מדרבנן לאכילת קדשים⁽¹⁵⁾ ואינו מטעיני הערב שמש⁽¹⁶⁾ ולכן, רק לקודש הוא טעון טבילה. ואף לקודש אינו טעון אלא טבילה ולא הערב שמש⁽¹⁷⁾.

ומקשינן: ומי איכא נטירותא לפלגא, וכי תיתכן שמירת טהרה שאינה שמירה גמורה, אלא לחצאין, ומאופן מסוים של טומאה,

הסיח דעתו, וכיון שאינו אלא חששא בעלמא, לא החמירו עליו כשאר היסח הדעת להצריכו הזאת שלישי ושביעי; ואם כן תיקשי משנתנו!?

ומשינין: לעולם אין האונן אסור אלא בכגון שהסיח דעתו, ומכל מקום לא קשיא:

הא, דבעינן הזאת שלישי ושביעי, בכגון דאסח דעתיה מטמא מת [מטומאת מת].

הא, דאונן צריך טבילה, בכגון דאסח דעתיה מטמא שרין [מטומאת שרין], אבל מטומאת מת לא הסיח את דעתו.

ואכתי מקשינן: טמא שרין, כלומר, גם אם נאמר שהמשנה בחגיגה עוסקת במי שידוע שהסיח דעתו מטומאת שרין בלבד, הרי גם יקשה: טמא מעליא הוא מדרבנן, ואפילו הערב שמש נמי בעי להיות מותר באכילת קדשים, ולא די לו בטבילה!?⁽¹⁴⁾

אלא בהכרח, שהמשנה בחגיגה עוסקת במי שאינו יודע שהסיח דעתו, אלא חששא בעלמא הוא, ולכן, לא החמירו חכמים להצריכו אף הערב שמש. ואם כן תיקשי

15. בתוספות מתבאר מה הוא הדבר הפוסלו לאכילת קודש בלבד.

16. פירוש, כיון שאונן אסור באכילת קדשים מסיח הוא דעתו מכל הנוגע לאכילת קודש, אבל בתרומה שמתר הוא בה אינו מסיח דעתו, ולכן נקטה המשנה בחגיגה "אונן" שכן הוא דרך האוננים; רש"י ותוספות.

17. כתב רש"י: שינויא דחיקא הוא, ולא מיתוקמא במסקנא הכי.

בכל מי שהסיח דעתו יהא הדין כן!?

יש לומר: נקטה המשנה "אונן", משום שרגיל הוא להסיח דעתו לפי שאינו ראוי לאכול; [ומיהו למסקנת הגמרא, אונן טובל גם אם אין ידוע לו שהסיח דעתו]; כן נראה לבאר על פי דברי התוספות בד"ה ה"ג.

14. כלומר, הערב שמש אחר הטבילה הוא צריך, ואונן שטובל כשמסתיימת אנינותו צריך הוא עוד הערב שמש לאחריה.